

Křeček: „Boj proti dezinformacím“ je slepou uličkou rozdělující společnost. Foltýn netuší, co bylo gestapo

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Krecek-Boj-proti-dezinformacim-je-slepou-ulickou-rozdelujici-spolecnost-Foltyn-netusi-co-bylo-gestapo-761907

Radim Panenka

23.09.2024 4:44 | Rozhovor

Veřejný ochránce práv Stanislav Křeček v rozhovoru s ParlamentnímiListy.cz hovoří o současnosti se zaostřením na tendence směřující k omezování svobody projevu. Boj proti dezinformacím se podle jeho slov stal novým náboženstvím. Křeček, který zasedne v porotě Ceny za svobodu projevu 2024, varuje, že svobodu projevu lze omezit jedině zákonem, ale vzhledem k panující atmosféře si už někteří občané myslí, že je jim volnost ve sdělování názorů omezována.

Sdílej

Foto: **Repro ČT**

Popisek: **Ombudsman Stanislav Křeček**

reklama

Pane doktore, námětem veřejné diskuse je ve stále větší míře svoboda projevu a tendence směřující k jejímu pomalému ukrajování. Na veřejnost čas od času proniknou zprávy o lidech, kteří byli například vyloučeni z možnosti někde diskutovat, anebo dokonce za projevované názory či účast na „nevhodné“

akci přišli o práci. Pakliže se to stane lidem, kteří nemají možnosti svůj příběh zpropagovat v médiích, mohou se na váš úřad obracet? Do jaké míry jim můžete pomoci?

U nás nemáme instituci, která by se zabývala monitorováním lidských práv, resp. jejich dodržováním. Ombudsman to podle zákona být nemůže, protože jeho činnost je primárně zaměřena na vztahy úřadů a občanů. Navštěvujeme sice místa, kde jsou občané omezeni na svobodě (věznice, zdrav. zařízení), a pokud by zde k nějakému ohrožování práv docházelo, neunikne to naší pozornosti. Na straně druhé jsme jediným orgánem, který může nezávisle posuzovat problém diskriminací, a pokud by někdo byl diskriminován, tedy by mu byla upřena práva např. pro příslušnost k národu, rase či náboženství, určitě bychom se tím zabývali. Nyní se připravuje zákon, který by institut veřejného ochránce práv změnil v NHRI, tedy v lidskoprávní organizaci na ochranu lidských práv. To by bylo něco zcela jiného.

Ombudsman Křeček je členem odborné poroty cen svobody projevu, které vyhledává Společnost pro obranu svobody projevu. Veřejnost může nominace podávat ZDE.

Podle řady výrazných osobností je v naší zemi šířena cenzurní, či dokonce totalitní atmosféra. Kritika opatření jako Green Deal je ministrem vlády označována za podporování zájmů Kremlu, protestující zemědělci obávající se o existenci svých podniků jsou premiérem označováni za proruské, a tak by se dalo pokračovat dlouho. Běžní lidé pak mají zákonitě strach vyjadřovat své názory, pokud nesouzní s vládní linií. Kam jsme to 35 let od listopadu 1989 dopracovali? A co s tím dělat?

Otázku je třeba rozdělit na dvě: zda je svoboda slova u nás omezena a zda si to občané myslí. Rozhodně u nás není omezena možnost kohokoliv se vyjadřovat kdykoliv a k čemukoliv. Aktuální otázkou u nás ovšem je, zda ti, kteří označují občany za oběti dezinformací, jen předstírají starosti o zájmy státu, ale ve

skutečnosti jen vyjadřují a neskrývají nechuť k názorům a politicko-občanským postojům jiných, se kterými nesouhlasí. Mnozí občané tento dojem mají. A nebylo by to v naší historii poprvé. Ale přesně o to dnes jde. Ne o zájem státu a jeho základní demokratické uspořádání, které málokdo zpochybňuje, ale o snahu prosadit své vlastní zájmy, postavení a svůj výklad událostí a koneckonců i své představy o demokracii. Veřejná kritika Green Dealu nebo zemědělské politiky státu neslouží nikomu víc než demokratické svobodě slova. Mnohokrát bylo řečeno, že svoboda není zadarmo a musí se bránit. Pokud se někdo chystá dotknout se svobody slova, pak ji musíme bránit!

Vládní činitelé při konfrontacích odmítají, že by chtěl kdokoli v této zemi omezovat svobodu projevu nebo cenzurovat. Jiná jejich vyjádření to však popírají. „Toho, kdo propaguje narativy, které podkopávají státní zřízení ČR, je správné ve svobodě projevu omezit.“ Autorem této věty je výrazná tvář vládní TOP 09, nynější europoslanec Ondřej Kolář. Co na to říci?

Kandidát na senátora Boris Šťastný nedávno napsal v této souvislosti: „Je poněkud zvláštní slyšet z úst politika vládní strany výzvy k protiústavnímu jednání, protože svoboda slova je ještě stále právo garantované ústavou. Ale opět, věty o podkopávání státního zřízení mi zní jako příliš hlasitá ozvěna normalizace...“ Má samozřejmě pravdu. Je to zvláštní...

Fotogalerie: - Volební plakáty

Takovéto expresivní používání pojmů jako je „státní zřízení“ nebo „základní hodnoty státu“ je podle mého názoru málo srozumitelné. Pokud bychom se s jejich autory shodli na tom, co je jejich obsahem, pak problém přece není v tom, zda tito občané zaslouží postih, ale v tom, kteří to jsou. A na tom se bude asi shoda hledat obtížně, což si autoři takovýchto prohlášení asi neuvědomují. Laické a propagandistické pohrávání si s principy, zajišťující ústavou a Listinou práv a svobod občanům jejich práva, je pro stabilitu státu nebezpečné.

Je-li tzv. klauzulí věčnosti (čl. 9 odst. 2 Ústavy ČR) požadováno, aby byly zachovány „podstatné náležitosti demokratického právního státu“, nutně to znamená, že musejí být garantovány jak principy právního a demokratického státu, tak principy a náležitosti, které demokracii vůbec umožňují. Nemůže tak být negativně nahlíženo na toho, kdo např. svobodu slova, tedy tento ústavní princip, využívá.

Lze svobodu slova omezit nebo zakázat?

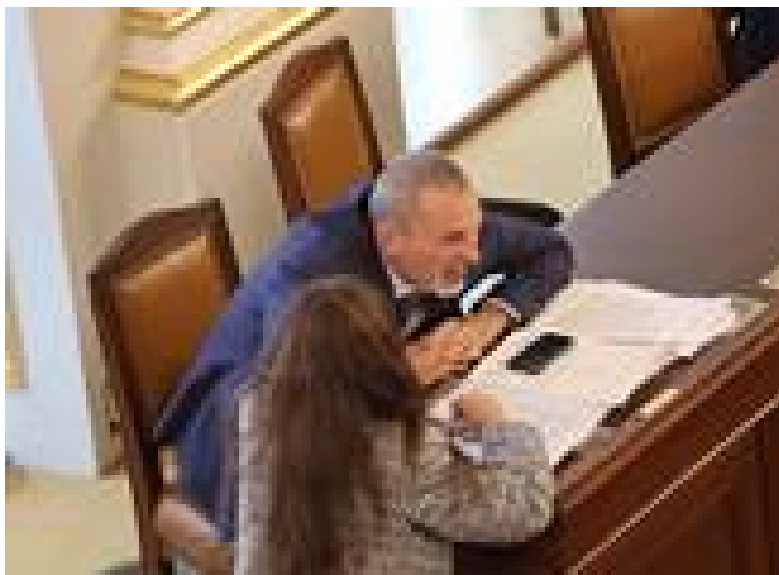
Samozřejmě. Jakékoliv ústavní právo lze omezit, ale pouze zákonem a výhradně jen proto, aby bylo ochráněno právo jiné. A není to vůbec jednoduchý problém: dáme přednost svobodě slova nebo lidské důstojnosti? Lze pod záminkou svobody projevu zobrazovat Panenku Marii nebo Mohameda ve směšných pozicích, a dotknout se tak náboženského přesvědčení, rovněž chráněného ústavou? V každém případě však platí, že omezení tohoto práva může být jen z důvodů ochrany občana, nikoliv státu. S výjimkou ochrany státního tajemství. Žádný zákon na ochranu republiky nebo rozvracení či podvracení republiky u nás – na rozdíl od předchozího režimu – nemáme.

Odlišný výklad historických událostí a bádání o dějinách je jistě možný, ale je zakázáno „popírání holokaustu“. Ne proto, že bychom omezovali svobodu slova, ale proto, že tyto události se natolik vložily do varujícího genu lidstva, že je prostě nelze popírat a nesmějí být zapomenuty.

Fotogalerie: - Minuta ticha za oběti povodní

Samostatnou kapitolou je činnost plukovníka Otakara Foltýna. Vláda z něho udělala svého koordinátora pro strategickou komunikaci. Za prvních pár měsíců stačil Foltýn strategicky říci, že kdo ho nazve cenzorem, je ruský kolaborant nebo označil část české populace sviněmi.

Rozhodně nemohu, ale ani nechci hodnotit činnost plukovníka Foltýna. Přesto je třeba říci, že jako vládní koordinátor se zatím nikterak neprojevil, proslul jen svými mediálními výstupy, které vyvolaly protichůdné reakce. Obecně nepovažuji taková vyjádření vůči občanům ve veřejném prostoru za vhodná, ale jsme jimi žel bohatě zásobeni...

Nejnověji tento vojenský představitel vlády prohlásil, že „lidé, kteří napadají základní hodnoty tohoto státu, jsou titíž, kteří za nacistické okupace donášeli gestapu“. Nesdělil už, co myslí oněmi základními hodnotami státu. Nepřipomíná to podobná sdělení z hlubší minulosti? Kromě toho fakticky opět mluvil o kolaborantech, protože co jiného donašeči gestapa byli.

Tak rozhodně bych nenazval plukovníka Foltýna „vojenským představitelem vlády“, tím rozhodně není. Používání takovýchto pojmů nemá nic společného s realitou a jen vnáší neklid do společnosti, jak, o tom jsem již hovořil. Takovýto výrok je však třeba označit jako zcela a zásadně nepřijatelný. Velmi varuji před

používáním termínů souvisejících s druhou světovou válkou, nebo dokonce s německou třetí říší k srovnávání s dneškem. A to kteroukoli ze stran politického spektra. To nepovažuji za vůbec možné. Autor zřejmě netuší, co to bylo gestapo a jaké důsledky mělo donášení gestapu. To mělo za následek mučení a smrt, dnes však jde o politickou diskusi o náležitostech státu a společnosti, v níž „napadání“ může být definováno jakkoliv, ale rozhodně za ně nikomu smrt nehrozí. Ten, kdo přirovná její účastníky k donašečům gestapa, se sám patrně z věcné diskuse vylučuje.

Anketa

Ohrožuje vláda Roberta Fica demokracii na Slovensku?

Ohrožuje

5%

Neohrožuje

93%

Nevím / Je mi to jedno

2%

hlasovalo: **20366 lidí**

Foltýn sám o sobě je jedna věc, ale podle řady kritiků je daleko podstatnější, že mu jeho šokující výroky nejen u vlády a premiéra procházejí, ale nikdo ze Strakovy akademie se vůči nim nevymezuje. Lze tedy říci, že vláda v čele s Petrem Fialou má některé spoluobčany za svině a kolaboranty, které by bylo příhodné izolovat „hlubokým příkopem“ či karanténou?

To rozhodně říci nelze, nepřehánějme a nedávejme některým výroky význam, který samy o sobě nemají. To, že na tato mediální vystoupení není nijak reagováno, svědčí spíše o rozpacích, které ve vládních činitelích vzbuzují, než o čemkoliv jiném. Jistě si i představitelé státu uvědomují, že taková vystoupení jen jitrí společnost a prohlubují „zákopy“, které bychom měli spíše zahrabávat než hloubit.

Do jaké míry je možno říci, že nám nyní, 35 let od pádu jedné totality, hrozí totalita jiná, nová a využívající moderní technologie a prostředky?

Nebojím se nějaké nové totality. Prostřednictvím snahy o politickou korektnost nebo woke kultur jí i tak máme dost. Spíše se bojím nadužívání nového politického náboženství, a tím je „boj proti dezinformacím“. Je to však podle mého názoru slepá ulička, prohlubující rozdělení společnosti. Dezinformace je součástí propagandy a je definována jako nepravdivá informace, která je záměrně šířena za účelem oklamání lidí. Jistě, snad morálně pochybné jednání, ale co dál? Je to trestné? Detekce toho, co je dezinformace či fake news, je často velmi obtížná... A lidé by nepodléhali dezinformacím, pokud by věděli, že mají k dispozici pravdivé a věcné informace. A tento dojem rozhodně nemají...

Samozřejmě že na území ČR působí řada tajných služeb, a pokud někdo z našich občanů spolupracuje s kteroukoliv z nich, ovšem proti zájmům státu, je to záležitost pro BIS, a nikoliv příležitost pro hru politiků. To se samozřejmě týká i Ruska.

Zažil jste německou i komunistickou totalitu. Jak se na to vše díváte dnes?

S jistými rozpaky. Zažil jsem, že občané byli obviňováni z nápomoci židobolševickým plutokratům, americkým imperialistům, a nyní zde máme ruské šváby. Pěna dní... Jsem přesvědčen, že naši

euroatlantickou civilizaci, naše svobody a práva ohrožuje něco zcela jiného. Dezinformace to rozhodně nejsou.

Psali jsme:

„Válka proti Čechům, jdeme na porážku.“ Projev plukovníka Václava Vaška, odvrženého Armádou ČR

„Pozor na tyhle ostrý vyjádření.“ Foltýn u stolu s Vávrou a dalšími. Balšínek se neudržel Předvolání za „negativní obsah vůči vládě“: Lidé soptí, město „bouchlo“ dveřmi. A do toho Rakušan

Zakázat „špatný“ názor? Kolář z TOP 09 narazil i u kolegů z koalice

Zdroje:

<http://www.codexisuno.cz/a1F?lang=cs>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Fake_news

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Informace>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Propaganda>

<https://www.sosp.cz/za-svobodu-projevu/>

Přidejte si PL do svých oblíbených zdrojů na Google Zprávy. Děkujeme.

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

reklama

Článek obsahuje štítky

[cenzura](#) , [Křeček](#) , [ombudsman](#) , [svoboda projevu](#) , [totalita](#) , [Ústava](#) , [vláda](#) , [dezinformace](#) , [Foltýn](#) , [fakta a dezinformace](#)

Váš názor? (Hlasovalo 0 čtenářů)

Souhlasíte s názory ombudsmana Stanislava Křečka?

Rozhodně nesouhlasím -

Spíš nesouhlasím -

Nevím -

Spíš souhlasím -

Rozhodně souhlasím

autor: [Radim Panenka](#)

MUDr. Zdeněk Hřib byl položen dotaz

Můžete se k tomu vyjádřit?

<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Vydirani-Urednik-popsal-co-provadel-Pirat-Hrib-kvuli-milionovym-fakturam-761522>
Nemáte dojem, že je to na rezignaci? A jestli je to křivé obvinění, tak se přeci můžete bránit soudně, když tak neučiníte, tak je to podle mě důkaz, že je to pravda

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 54